

BUKU PANDUAN
KESELAMATAN DAN KESIHATAN
PEKERJAAN UNTUK
SEKOLAH TAHFIZ

بوکو ڦندوان کسلامتن دان کصیحتن
ڦکر جاءں اونتوق سکولہ تحفیظ

“Tahfiz Selamat, Pelajar Cemerlang”

BUKU PANDUAN

KESELAMATAN DAN KESIHATAN PEKERJAAN UNTUK SEKOLAH TAHFIZ

بوكو ڦندوان ڪسلامتن دان ڪسيحتن
ڦکرجاءن اونتوق سکوله تحفيظ

Disusun atur dan diterbitkan oleh :

INSTITUT KESELAMATAN DAN KESIHATAN PEKERJAAN NEGARA (NIOSH)

KEMENTERIAN SUMBER MANUSIA
Lot 1, Jalan 15/1, Seksyen 15, 43650 Bandar Baru Bangi,
Selangor Darul Ehsan.

: +603-8769 2100

: +603-8926 2900

: www.niosh.com.my

: <http://www.facebook.com/NioshMalaysia>

Hak cipta terpelihara 2017. Institut Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan Negara (NIOSH),
Malaysia. Kementerian Sumber Manusia.

Semua Hak Terpelihara. Tiada sebarang bahagian di dalam buku ini diterbitkan semula, disimpan
dalam cara yang boleh dipergunakan lagi ataupun dipindahkan dalam sebarang bentuk atau
sebarang cara elektronik, mekanik, salinan foto, rakaman atau sebaliknya, tanpa izin terlebih
dahulu daripada NIOSH Malaysia.

ISBN : 978-967-15562-1-4

BUKU PANDUAN
KESELAMATAN DAN KESIHATAN
PEKERJAAN UNTUK SEKOLAH TAHFIZ

Prakata

Menteri Sumber Manusia

Salam sejahtera

Sejak kebelakangan ini, isu Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan (KKP) di sekolah dipandang serius seiring dengan keperluan Akta Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan (AKKP 1994). Kes-kes kemalangan dan kecederaan ketika aktiviti pengajaran dan pembelajaran pernah terjadi membabitkan kakitangan dan pelajar sekolah yang hangat diperkatakan dan mendapat liputan meluas di media massa.

Jawatankuasa Peringkat Tertinggi (HLC) Pasukan Petugas Khas Sekolah Tahfiz yang dipengerusikan oleh Timbalan Perdana Menteri YAB Dato' Seri Dr. Ahmad Zahid bin Hamidi telah memberikan tanggungjawab kepada NIOSH untuk melaksanakan kempen kesedaran secara besar-besaran bersama Jabatan Bomba dan Penyelamat, Pihak Berkuasa Tempatan dan Gabungan Persatuan Institusi Tahfiz Al-Quran Kebangsaan (PINTA).

Bertitik tolak daripada ini, NIOSH telah mengambil inisiatif untuk menerbitkan Buku Panduan Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan untuk sekolah-sekolah tahfiz. Ia sejajar dengan hasrat kerajaan untuk meningkatkan dan mewujudkan persekitaran kerja yang selamat dan sihat dalam kalangan pengusaha, pentadbir, pengetua, guru dan kakitangan sekolah serta pelajar sepanjang berada di sekolah.

Tujuan utama membangunkan buku paduan ini adalah untuk memberi pendedahan tentang perkara asas berkaitan Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan (KKP), program pembangunan kesedaran KKP di Sekolah Tahfiz dan cara melaksanakannya secara berterusan.

Di samping itu, buku panduan ini juga dapat menyediakan dan menggalakkan pelaksanaan pengenalpastian hazard, penilaian risiko dan kawalan risiko (HIRARC) serta penyediaan prosedur kerja selamat (safe operating procedure) bagi setiap aktiviti yang dijalankan di Sekolah Tahfiz.

Adalah menjadi harapan saya, semoga penerbitan buku ini akan memberi manfaat kepada semua pengusaha, pentadbir, pengetua, guru dan kakitangan serta pelajar Sekolah Tahfiz dan seterusnya membantu mengurangkan jumlah kemalangan di institusi ini.

YB DATO' SRI (DR) RICHARD RIOT ANAK JAEM
Menteri Sumber Manusia
Kementerian Sumber Manusia.

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong

BUKU PANDUAN
KESELAMATAN DAN KESIHATAN
PEKERJAAN UNTUK SEKOLAH TAHFIZ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

**INSTITUT KESELAMATAN DAN KESIHATAN
PEKERJAAN NEGARA (NIOSH)**

Institut Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan Negara (NIOSH) ditubuhkan sebagai sebuah syarikat berhad menurut jaminan pada 24 Jun 1992 di bawah Kementerian Sumber Manusia, Malaysia. Bermula dengan sebuah pejabat sementara di Pusat Bandar Damansara, NIOSH telah berpindah ke Bandar Baru Bangi pada tahun 1996.

Seiring dengan permintaan yang semakin meningkat, NIOSH meluaskan lagi perkhidmatannya melalui pembentukan pejabat wilayah yang terletak di Sarawak, Sabah, Pulau Pinang, Johor dan Terengganu. Beberapa wilayah baru NIOSH kini berada di Ayer Keroh Melaka, Manjung Perak, Kuantan Pahang dan Pengerang Johor.

Fungsi NIOSH adalah untuk memberikan latihan, khidmat rundingan, penyelidikan dan pembangunan, serta penyebaran maklumat dalam bidang Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan (KKP).

KANDUNGAN

PERKARA	MUKASURAT
Pengenalan	2
Latar belakang	
1.0 Mengapa Pentingnya Membangunkan KKP di Sekolah Tahfiz	5
Bagaimana Untuk Membangunkan Kesedaran KKP di Sekolah Tahfiz	
2.0 Pengenalan	10
2.1 Program Kesedaran Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan	10
2.2 Kempen dan Pameran KKP	11
2.3 Lawatan Ke Pusat Pameran NIOSH Malaysia	11
Bagaimana Untuk Melaksanakan Program Latihan KKP di Sekolah Tahfiz	
3.0 Pengenalan	14
3.1 Kursus Jawatankuasa Keselamatan dan Kesihatan	15
3.2 Lima Minit KKP	16
3.3 Pencarian Hazard (<i>Hazard Hunt</i>)	18
3.4 Program Pelan Tindakan Kecemasan (<i>Emergency Response Plan Program</i>)	18
Bagaimana Untuk Melaksanakan Aktiviti Pembangunan Berterusan	
4.0 Pengenalan	22
4.1 Pembentukan Jawatankuasa Keselamatan dan Kesihatan (JKK)	23
4.2 Pembentukan Kelab Rakan KKP di Kalangan Pelajar	27

KANDUNGAN

PERKARA	MUKASURAT
Asas Keselamatan dan Kesihatan Di Sekolah Tahfiz	
5.0 KKP di Pejabat	30
5.1 KKP di Kelas	31
5.2 KKP di Asrama	31
5.3 KKP di Kantin / Tempat Makan	32
5.4 KKP di Makmal	33
5.5 Keselamatan Ketika Menjalani Aktiviti Fizikal	34
5.6 Keselamatan Pendawaian dan Peralatan Elektrik	35
5.7 Pelan Penyediaan Tindakan Kecemasan	36
5.8 Pertolongan Kecemasan	37
Rujukan	40
Lampiran 1: KKP Lima minit	41
Lampiran 2 : Pencarian Hazard (<i>Hazard Hunt</i>)	56
Lampiran 3 : Senarai Semak KKP Kendiri	69

BUKU PANDUAN KESELAMATAN DAN KESIHATAN PEKERJAAN UNTUK SEKOLAH TAHFIZ

PENGENALAN

Tujuan NIOSH membangunkan Buku Panduan Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan (KKP) untuk Sekolah Tahfiz atau lebih dikenali sebagai KKP di Sekolah Tahfiz ini adalah untuk memberikan panduan dan maklumat mengenai KKP di Sekolah Tahfiz. Pelaksanaan KKP di sesbuah tempat kerja terutamanya Sekolah Tahfiz sebenarnya menjurus kepada peningkatan kecemerlangan, kualiti dan imej sektor perkhidmatan itu sendiri. Imej yang baik ini akan menjadikan masyarakat lebih yakin terhadap profesionalisme institut pendidikan pada hari ini.

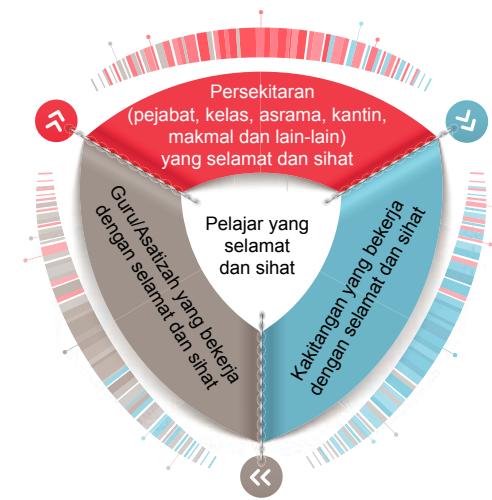
Antara rasional KKP di Sekolah Tahfiz diwujudkan adalah kerana Sekolah Tahfiz juga merupakan sebuah tempat kerja. Sebagai sebuah tempat kerja, Sekolah Tahfiz adalah tertakluk kepada Akta Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan (AKKP) 1994. Jika dilihat daripada perspektif perundangan, antara objektif yang menjadi teras KKP di Sekolah Tahfiz ialah:

BUKU PANDUAN KESELAMATAN DAN KESIHATAN PEKERJAAN UNTUK SEKOLAH TAHFIZ

- Memastikan keselamatan, kesihatan dan kebajikan mereka yang bekerja iaitu para pengusaha, guru, asatizah dan kakitangan Sekolah Tahfiz;
- Melindungi orang lain iaitu para pelajar dan pelawat daripada aktiviti mereka yang bekerja (para pengusaha, guru, asatizah dan kakitangan Sekolah Tahfiz); dan
- Mengadakan persekitaran kerja (pejabat, makmal, kelas, kantin, tandas, asrama, padang permainan dan lain-lain) yang bersesuaian dengan kehendak psikologi dan fisiologi mereka yang bekerja (para pengusaha, guru, asatizah dan kakitangan Sekolah Tahfiz)

Untuk melahirkan pelajar yang selamat dan sihat, beberapa elemen perlu diterapkan dalam memastikan KKP dapat dilaksanakan. Seperti Rajah 1 di bawah:

RAJAH 1:
MODEL UNTUK MELAHIRKAN PELAJAR SELAMAT DAN SIHAT
(Adaptasi daripada konsep Safe Schools Manual, 1996)

KONSEP KKP di Tahfiz

1. **Bagaimana untuk membangunkan Kesedaran KKP di Sekolah Tahfiz**
  - Bahagian ini menyediakan panduan bagaimana untuk membangunkan kesedaran dan keyakinan diri dalam isu-isu KKP di Sekolah Tahfiz.
2. **Bagaimana untuk melaksanakan program pembangunan Latihan KKP di Sekolah Tahfiz**
  - Bahagian ini menyediakan panduan bagaimana untuk melatih warga Sekolah Tahfiz agar mahir mengambil inisiatif dalam sebarang tindakan terhadap isu-isu KKP di Sekolah Tahfiz.
3. **Bagaimana untuk melaksanakan aktiviti pembangunan berterusan**
  - Bahagian ini menyediakan panduan bagaimana guru, asatizah, kakitangan Sekolah Tahfiz dan pelajar mampu membuat pilihan dan bertanggungjawab terhadap KKP di Sekolah Tahfiz.
4. **Asas Keselamatan dan kesihatan di Sekolah Tahfiz**
  - Bahagian ini menyediakan beberapa prosedur KKP secara am di Sekolah Tahfiz.

LATAR BELAKANG

1.0 Mengapa Pentingnya Membangunkan KKP di Sekolah Tahfiz

Sekolah Tahfiz merupakan sebuah tempat kerja, yang terdiri daripada pengusaha, guru, asatizah, kakitangan, pelajar dan pihak lain yang berurusan dengan pihak Sekolah Tahfiz. Dari sudut perundungan, sebagai sebuah tempat kerja, Sekolah Tahfiz adalah tertakluk kepada Akta Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan (AKKP 1994). Tujuan akta itu sendiri adalah untuk memastikan keselamatan, kesihatan dan kebajikan orang-orang yang sedang bekerja, melindungi orang-orang lain di tempat kerja selain daripada orang-orang yang sedang bekerja dan mengadakan persekitaran kerja yang sesuai dengan kehendak psikologi dan fisiologi. Dalam kes Sekolah Tahfiz, orang yang bekerja ialah pengusaha, guru, asatizah, pentadbir dan kakitangan sokongan. Manakala istilah ‘selain daripada orang-orang bekerja’ pula merujuk kepada para pelajar dan pelawat. Pengurusan Sekolah Tahfiz atau Pengusaha diklasifikasikan sebagai majikan.

BUKU PANDUAN
KESELAMATAN DAN KESIHATAN
PEKERJAAN UNTUK SEKOLAH TAHFIZ

Adalah menjadi tanggungjawab pihak pengurusan Sekolah Tahfiz untuk memastikan Sekolah Tahfiz menjadi satu tempat yang selamat dan sihat kepada para pengusaha, guru, asatizah, kakitangan, pelajar dan pelawat. Antara kewajipan am majikan termasuklah memastikan setakat yang praktik keselamatan, kesihatan dan kebaikan pekerja mereka (seksyen 15, AKKP 1994), kewajipan membentuk dasar keselamatan dan kesihatan (seksyen 16, AKKP 1994), memastikan setakat yang praktik pekerja dan orang-orang lain yang bukan pekerjanya yang mungkin berada sekitar tempat kerja itu agar tidak terdedah kepada risiko keselamatan dan kesihatan (seksyen 17, AKKP 1994) dan memastikan bahawa semua cara masuk dan keluar daripada premis bagi kegunaan orang-orang yang menggunakan premis itu, dan apa-apa loji atau bahan dalam premis itu atau yang diadakan bagi kegunaan di sana adalah selamat dan tanpa risiko kepada kesihatan (seksyen 18, AKKP 1994).

Susulan daripada beberapa kejadian kebakaran yang berlaku di Sekolah Tahfiz, iaitu pada tahun 1989 yang menyaksikan kebakaran lapan buah asrama Sekolah Agama Rakyat Taufiqiah Al-Khairiah Al-Halimiah atau dikenali sebagai Pondok Pak Ya, di Yan, Kedah dan yang terkini kebakaran di Pusat Tahfiz Darul Quran Ittifaqiyah, di Jalan Keramat Ujung, Kuala Lumpur, pada 14 September 2017, maka NIOSH Malaysia telah mengambil inisiatif untuk membangunkan buku panduan ini.

BUKU PANDUAN
KESELAMATAN DAN KESIHATAN
PEKERJAAN UNTUK SEKOLAH TAHFIZ

NIOSH Malaysia telah berusaha membangunkan buku panduan ini dengan menggariskan beberapa petunjuk bagi menentukan kejayaan penggunaannya. Petunjuknya ialah seperti berikut:

- a) Pembangunan dasar KKP di Sekolah Tahfiz (keperluan undang-undang seksyen 16, AKKP 1994)
- b) Pembentukan Jawatankuasa Keselamatan dan Kesihatan (keperluan undang-undang seksyen 30, AKKP 1994)
- c) Penubuhan Kelab Rakan KKP (bergantung pada keperluan Sekolah Tahfiz)
- d) Laporan pelaksanaan aktiviti tahunan KKP

MEMBANGUNKAN KESEDARAN KKP DI SEKOLAH TAHFIZ

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong

BAGAIMANA UNTUK MEMBANGUNKAN KESEDARAN KKP DI SEKOLAH TAHFIZ

2.0 Pengenalan

Aktiviti ini dijalankan untuk membangunkan kesedaran dan keyakinan diri dalam isu-isu KKP di Sekolah Tahfiz. Aktiviti yang dicadangkan ialah:

- Program kesedaran Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan
- Kempen dan Pameran KKP
- Lawatan ke Pusat Pameran NIOSH Malaysia

2.1 Program Kesedaran Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan

Program ini dilaksanakan dalam bentuk kursus yang diberikan kepada pengusaha, guru, asatizah dan kakitangan Sekolah Tahfiz. Antara kandungan kursus yang boleh diberikan seperti berikut:

KANDUNGAN

- Akta Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan 1994
- Hazard di Tempat Kerja
- Kemalangan di Tempat Kerja
- Pengawalan Risiko
- Peralatan Perlindungan Diri
- Kajian Kes KKP

2.2 Kempen dan Pameran KKP

Kempen dan pameran perlu diadakan di Sekolah Tahfiz. Ia boleh dilaksanakan dalam bentuk Minggu Kesedaran KKP. Sasaran pameran ini adalah kepada pengusaha, guru, asatizah dan para pelajar. Pihak jawatankuasa boleh menjemput NIOSH Malaysia dan badan-badan kerajaan atau swasta yang ada kaitan dengan KKP untuk menganjurkan sesi pameran, dialog dan aktiviti KKP.

2.3 Lawatan ke Pusat Pameran NIOSH Malaysia

Lawatan ini dilaksanakan untuk mendedahkan kepada pengusaha, guru, asatizah dan para pelajar tentang situasi sebenar bagaimana mengurus risiko di tempat kerja.

MELAKSANAKAN PROGRAM KKP DI SEKOLAH TAHFIZ

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong

BAGAIMANA UNTUK MELAKSANAKAN PROGRAM LATIHAN KKP DI SEKOLAH TAHFIZ

3.0 Pengenalan

Aktiviti ini dijalankan supaya mereka mahir mengambil inisiatif dalam sebarang tindakan terhadap isu-isu KKP di Sekolah Tahfiz terutamanya mereka yang dilantik sebagai ahli jawatankuasa keselamatan dan kesihatan pekerjaan. Aktiviti yang dicadangkan ialah:

- **Kursus Jawatankuasa Keselamatan dan Kesihatan**
- **Lima Minit KKP**
- **Pencarian Hazard (*Hazard Hunt*)**
- **Program Pelan Tindakan Kecemasan (*Emergency Response Plan Program*)**

3.1 Kursus Jawatankuasa Keselamatan dan Kesihatan

Program ini dilaksanakan dalam bentuk kursus yang diberikan kepada pengusaha, guru, asatizah dan kakitangan Sekolah Tahfiz. Antara kandungan kursus yang boleh diberikan adalah seperti berikut:

KANDUNGAN
<ul style="list-style-type: none">
• Pengenalan Jawatankuasa Keselamatan & Kesihatan (JKK) dan Keperluan Undang-undang
• Penubuhan dan Kepentingan Jawatankuasa Keselamatan & Kesihatan
• Kemahiran Mesyuarat Jawatankuasa Keselamatan & Kesihatan
• Bengkel Membangunkan Dasar Keselamatan & Kesihatan

3.2 Lima Minit KKP

Lima minit KKP merupakan satu kaedah yang boleh digunakan oleh guru dan asatizah untuk menyampaikan maklumat KKP kepada para pelajar. Antara kandungan adalah seperti yang berikut:

- Pengenalan kepada projek dan perundangan
- Punca kemalangan boleh berlaku
- Hazard dan jenis-jenisnya.
- Mengawal risiko sesuatu hazard.

1. Kaedah Pertama

Mengajar tentang KKP selama Lima Minit sebelum mengajar mata pelajaran pada waktu pertama sahaja pada setiap minggu. Lihat contoh jadual waktu seperti yang berikut:

Minggu	Tajuk	Minggu 1	Minggu 2	Minggu 3	Minggu 4	Minggu 5	Minggu 6
1	Tajuk 1						
2		Tajuk 2					
3			Tajuk 3				
4				Tajuk 4			
5					Tajuk 5		
6						Tajuk 6	

- Jika tajuk-tajuk dapat disediakan oleh guru-guru dan asatizah melebihi daripada apa-apa yang ada di dalam buku panduan ini, ia boleh dilakukan dengan lebih kerap, contohnya 2-4 kali seminggu.

2. Kaedah Kedua

Membincangkan tentang isu-isu KKP selama Lima Minit semasa perhimpunan mingguan. Contoh jadual waktu adalah seperti yang berikut:

Minggu	Minggu 1	Minggu 2	Minggu 3	Minggu 4	Minggu 5	Minggu 6
Tajuk						
1	Tajuk 1					
2		Tajuk 2				
3			Tajuk 3			
4				Tajuk 4		
5					Tajuk 5	
6						Tajuk 6

Kandungan secara terperinci Lima Minit KKP ini boleh rujuk Lampiran 1.

3.3 Pencarian Hazard (*Hazard Hunt*)

Aktiviti ini dijalankan setelah guru dan asatizah menyampaikan KKP Lima Minit kepada pelajar dalam tempoh masa yang tertentu. Setelah pelajar diberi pengetahuan tentang teori akta keselamatan dan kesihatan pekerjaan serta hazard dan bagaimana mengawalnya, para pelajar pula akan dipilih untuk menyertai Pencarian Hazard. Aktiviti pencarian hazard ini diadakan untuk memberikan pendedahan secara praktikal kepada pelajar berkenaan dengan definisi dan jenis hazard yang berada di kawasan Sekolah Tahfiz (untuk panduan terperinci rujuk Lampiran 2).

3.4 Program Pelan Tindakan Kecemasan (*Emergency Response Plan Program*)

Program ini direka bentuk bagi menyediakan rangka kerja untuk melindungi pengusaha, guru, asatizah, kakitangan dan pelajar Sekolah Tahfiz dalam menghadapi situasi kecemasan khususnya bahaya kebakaran dan bencana alam yang lain. Program ini akan melibatkan NIOSH Malaysia, Sekolah Tahfiz dan pihak berkuasa berkaitan.

Objektif

- Bersedia dalam sebarang kemungkinan jika berlaku kebakaran/kemalangan.
- Mewujudkan situasi kebakaran sebenar di dalam latihan kebakaran.
- Membangunkan langkah berjaga-jaga semasa latihan kebakaran atau sebenar.
- Mengikut laluan pelan kecemasan yang sebenar sekiranya berlaku kebakaran.

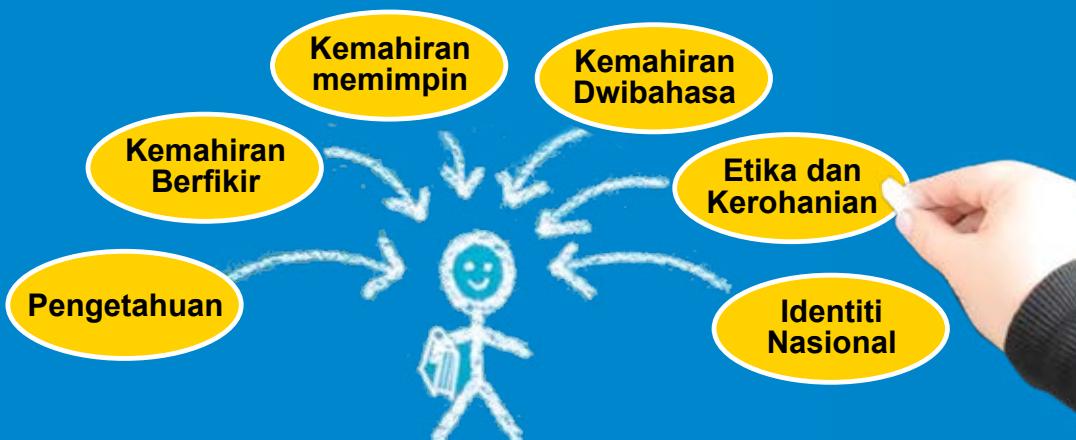
Operasi Pengungsian dan Latihan Memadam Kebakaran

- Memastikan bangunan dalam keadaan selamat.
- Memastikan semua pintu kecemasan adalah ditutup dan hanya digunakan semasa kecemasan sahaja.
- Menganalisis pelan laluan kecemasan di dalam sesebuah bangunan.
- Menetapkan jarak yang selamat bagi tempat perhimpunan penghuni “tempat berkumpul”.
- Menilai sebarang tindakan yang dilakukan oleh penghuni bangunan.
- Memeriksa dan memastikan semua alat pemadam kebakaran (alat pemadam api) masih boleh digunakan dan belum tamat tempoh.

Kandungan program yang dirancang adalah seperti yang berikut:

MELAKSANAKAN AKTIVITI PEMBANGUNAN BERTERUSAN

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong

BAGAIMANA UNTUK MELAKSANAKAN AKTIVITI PEMBANGUNAN BERTERUSAN

4.0 Pengenalan

Aktiviti ini dijalankan agar pengusaha, guru, asatizah, kakitangan dan pelajar dapat memastikan tahap KKP di Sekolah Tahfiz sentiasa dipertingkatkan dari semasa ke semasa. Aktiviti yang dicadangkan ialah:

- **Pembentukan dan Mesyuarat Jawatankuasa Keselamatan dan Kesihatan (JKK)**
- **Pembentukan Kelab Rakan KKP**

Dengan pembentukan Jawatankuasa dan Kelab, pihak Sekolah Tahfiz dapat berbincang dan menyusun aktiviti yang seterusnya, dan dapat menangani isu keselamatan dan kesihatan di Sekolah Tahfiz. JKK juga merupakan platform untuk berbincang isu-isu berkaitan KKP dan perkara-perkara berbangkit.

4.1 Pembentukan Jawatankuasa Keselamatan dan Kesihatan (JKK)

Pengenalan

- Peruntukan dinyatakan dalam seksyen 30 dan 31 AAKP 1994 (40 atau lebih pekerja).
- Atau diarahkan oleh Ketua Pengarah Jabatan Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan (JKKP).
- Berfungsi mengurus keselamatan dan kesihatan dengan cekap dan berkesan.
- Menggalakkan antara majikan dengan pekerja bagi menangani isu Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan (KKP).

4.1.1 Peraturan Jawatankuasa Keselamatan dan Kesihatan (JKK), 1996

Antara yang terkandung dalam peraturan:

- Komposisi JKK
- Pemilihan atau pelantikan anggota
- Bidang kuasa
- Lain-lain maklumat

4.1.2 Fungsi Jawatankuasa Keselamatan dan Kesihatan

- Membantu dalam pembentukan kaedah-kaedah KKP dan sistem kerja selamat dan sihat.
- Mengkaji semula keberkesanan program KKP.
- Menjalankan kajian tentang kes-kes kemalangan hampir atau nyaris dan hendaklah melaporkan kepada majikan apa-apa keadaan yang tidak selamat.
- Mengkaji semula dasar atau polisi KKP di tempat kerja dan membuat cadangan kepada majikan bagi apa-apa penyemakan.
- Konsep yang dibawa ialah peraturan kendiri dengan menggalakkan perundingan, bekerjasama dan penglibatan antara pekerja dengan pengurusan dalam usaha meningkatkan taraf piawaian KKP di tempat kerja.

4.1.3 Ahli Jawatankuasa Keselamatan dan Kesihatan

- Pengurus ialah majikan atau pengurusan atasan (contoh Pengusaha dan Mudir).
- Setiausaha hendaklah sama ada Pegawai Keselamatan dan Kesihatan (SHO) atau sesiapa yang dilantik oleh Pengurus.
- Wakil pihak pengurusan ialah dalam kalangan pihak Pengurusan Tahfiz.
- Wakil pekerja ialah dalam kalangan kakitangan Sekolah Tahfiz.

4.1.4 Mesyuarat Jawatankuasa Keselamatan dan Kesihatan Yang Efektif

- Fokus mesyuarat mestilah berkaitan isu-isu KKP untuk mengenal pasti masalah atau kemalangan yang berlaku.
- Mesyuarat hanya boleh dijalankan apabila pengurus, setiausaha, wakil pekerja dan wakil majikan HADIR.
- Semua maklumat yang relevan tentang keselamatan dan kesihatan pekerjaan hendaklah dimaklumkan kepada ahli jawatankuasa. Ahli jawatankuasa juga mesti diberikan latihan yang sesuai.
- Minit mesyuarat hendaklah direkodkan dengan baik dan hendaklah diedarkan kepada setiap anggota Jawatankuasa Keselamatan dan Kesihatan dalam masa 2 minggu selepas mesyuarat.
- Kesegeraan membuat keputusan dan melaksanakan tindakan yang seterusnya hendaklah mendapat mandat daripada anggota jawatankuasa.
- Pengurusan atasan hendaklah menepati konsep perundingan dan bekerjasama, dan menggalakkan penglibatan yang penuh daripada semua anggota jawatankuasa.
- Kekerapan mesyuarat mesti diadakan sekurang-kurangnya tiga bulan sekali.
- Mesyuarat pertama mesti dipengerusikan oleh pegawai tertinggi sesebuah organisasi. Walau bagaimanapun, mesyuarat yang berikutnya boleh dipengerusikan oleh wakil pegawai atasan tersebut.
- Jawatankuasa boleh mempelawa bukan anggota Jawatankuasa Keselamatan dan Kesihatan untuk turut hadir mesyuarat jika kehadiran boleh membantu tujuan mesyuarat.
- Kemudahan mesyuarat yang sesuai hendaklah disediakan untuk kegunaan jawatankuasa.

4.1.5 Latihan

- Anggota jawatankuasa hendaklah diberikan latihan tentang fungsi jawatankuasa.
- Latihan yang diperlukan oleh ahli jawatankuasa keselamatan dan kesihatan meliputi:
  - Peranan pengurus dan setiausaha serta ahli jawatankuasa yang lain.
  - Peranan minit dan agenda mesyuarat.
  - Bagaimana untuk berkomunikasi dengan berkesan.
  - Bagaimana untuk melihat semula polisi keselamatan, prosedur dan lain-lain.
  - Bagaimana untuk menganalisis laporan audit dan pemeriksaan.
  - Bagaimana untuk menggunakan statistik kemalangan yang berlaku bagi melihat jenis kemalangan dan lain-lain.
  - Perkara-perkara rujukan bagi jawatankuasa, apa-apa yang perlu dibuat dan yang tidak perlu dilakukan.

4.2 Pembentukan Kelab Rakan KKP di kalangan pelajar

4.2.1 Pengenalan

Kelab Rakan KKP merupakan satu lagi program yang dicadangkan dalam bentuk program Pembimbing Rakan Sebaya (PRS). Antara tujuan Kelab Rakan KKP diwujudkan termasuklah untuk mendidik dan melahirkan pelajar-pelajar berpengalaman dalam bidang KKP.

4.2.2 Objektif

- Untuk membantu rakan-rakan mereka dalam mewujudkan suasana yang selamat dan sihat.
- Di samping itu, ahli-ahli kelab akan turut melaksanakan aktiviti-aktiviti bertujuan menambahkan pengetahuan dan kemahiran dalam mewujudkan suasana yang selamat dan sihat.
- Ahli kelab juga akan diberikan latihan atas kemahiran KKP oleh pihak NIOSH dari semasa ke semasa bagi membolehkan mereka berkongsi maklumat serta idea dengan rakan-rakan mereka yang lain.
- Bekerjasama dengan kelab/persatuan yang ada di Sekolah Tahfiz dalam menganjur aktiviti berkaitan KKP.

ASAS KESELAMATAN DAN KESIHATAN DI SEKOLAH TAHFIZ

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong

ASAS KESELAMATAN DAN KESIHATAN PEKERJAAN DI SEKOLAH TAHFIZ

5.0 KKP di Pejabat

Orang ramai menganggap pejabat merupakan tempat kerja yang selamat. Walau bagaimanapun, kita boleh menyebabkan atau menjadi mangsa kepada bahaya yang mungkin terdapat di pejabat. Berikut adalah panduan am KKP di Pejabat:

- Sentiasa pastikan laci fail ditutup apabila tidak digunakan. Jangan buka lebih daripada satu laci fail pada satu-satu masa.
- Jangan mencondongkan kerusi ketika duduk.
- Perhatikan langkah anda, jangan membaca semasa berjalan.
- Jangan berdiri di atas meja atau kerusi untuk mengambil sesuatu dari tempat tinggi.
- Sentiasa matikan suis mesin (komputer, mesin pencetak dan mesin fotokopi) sebelum proses penyelenggaraan dijalankan.

5.1 KKP di Kelas

- Pelajar dilarang bermain-main atau bergurau yang melampau sehingga menyebabkan kecederaan.
- Pelajar dilarang membawa peralatan tajam seperti gunting, pisau dan sebagainya tanpa kebenaran dan arahan guru atau asatizah.
- Lantai kelas hendaklah sentiasa bersih dan kering.
- Jangan sentuh suis elektrik di dalam kelas dengan tangan yang basah.
- Laporkan dengan segera sebarang kecemasan yang berlaku di dalam kelas kepada guru atau asatizah untuk tindakan selanjutnya.

5.2 KKP di Asrama

- Jangan membawa alat-alat atau bahan yang mudah terbakar di dalam asrama.
- Matikan suis elektrik apabila meninggalkan asrama.
- Jangan menggunakan alat pemanas air di dalam asrama.
- Jangan memasak di dalam asrama.
- Jangan menggunakan banyak peralatan elektrik melalui satu punca kuasa elektrik atau melebihi had yang dibenarkan.
- Jangan membuat sambungan pendawaian elektrik secara tidak sah.
- Sediakan peti pertolongan cemas yang mencukupi dan terurus.

5.3 KKP di Kantin / Tempat Makan

Keselamatan pengendalian makanan amat penting untuk mencegah merebaknya kuman atau pertumbuhan bakteria dan keracunan makanan. Berikut merupakan panduan am KKP di kantin:

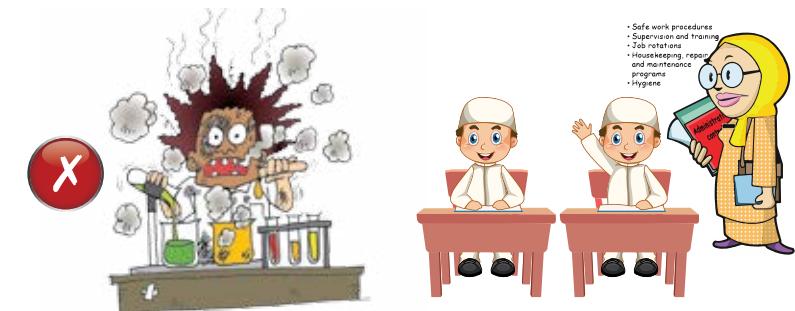
- Pastikan semua peralatan hendaklah bersih seperti sudu, garpu, senduk, berus dan mop. Peralatan ini hendaklah disimpan dengan kemas.
- Pastikan tong gas dan hos menepati piawaian.
- Periksa semua makanan yang sampai di tempat anda.
- Basuh semua buah-buahan sebelum dimakan.
- Peralatan yang tajam disimpan secara berasingan di tempat yang dikhaskan.
- Tutup semua makanan di tempat simpanan makanan.
- Pastikan peti sejuk sentiasa bersih dan kering.
- Periksa suhu peti sejuk atau pembeku dengan kerap.
- Simpan makanan mengikut suhu yang ditetapkan untuk mencegah kuman merebak.
- Asingkan makanan yang dimasak dengan makanan yang mentah untuk mencegah keracunan makanan.
- Buang makanan yang telah tamat tempoh.
- Tempat mengumpul sampah hendaklah sentiasa bersih dan kemas. Tong sampah hendaklah dialas dengan plastik dan ditutup.
- Pelajar dilarang masuk atau bermain di dapur.
- Pastikan meja dan kerusi berada di dalam keadaan yang baik.
- Pastikan lantai sentiasa kering dan bersih.

5.4 KKP di Makmal

Keselamatan dan kesihatan merupakan suatu aspek penting dalam pengendalian makmal. Berikut adalah panduan am KKP di makmal:

- Jumlah pelajar yang berada di dalam makmal hendaklah sesuai dengan kapasiti makmal tersebut.
- Pelajar dilarang bekerja bersendirian.
- Pastikan semua prosedur keselamatan dipatuhi dan dikuatkuasakan.
- Pastikan penggunaan Peralatan Perlindungan Diri (PPD) yang sesuai.
- Semua guru dan pelajar perlu mengetahui kedudukan, kegunaan dan cara penggunaan yang betul bagi semua PPD.
- Gantung atau tampil peringatan poster keselamatan dan pelan tindakan kecemasan di tempat yang sesuai.
- Rekodkan sebarang kemalangan berkaitan makmal dan latihan keselamatan.
- Apabila keluar dari makmal, pastikan air, elektrik dan punca gas api telah ditutup atau dipadam.
- Pastikan tiada sebarang bentuk halangan di semua jalan keluar dari makmal.

5.5 Keselamatan Ketika Menjalani Aktiviti Fizikal

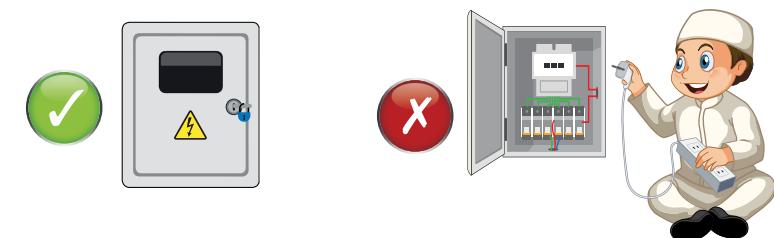
- Sebelum menjalankan aktiviti, pelajar hendaklah melaporkan taraf kesihatan yang terkini seperti sakit jantung, asma, lelah dan lain-lain penyakit dari semasa ke semasa kepada guru dan asatizah yang bertugas.
- Pelajar hendaklah memakai pakaian dan kasut yang sesuai sewaktu aktiviti dijalankan. Pelajar hendaklah melaporkan taraf kesihatan sekiranya merasa ketidaksesuaian sewaktu menjalankan aktiviti.
- Pelajar hendaklah beratur di tapak perhimpunan sebelum bergerak ke kawasan sukan.
- Pelajar boleh bergerak ke kawasan sukan setelah diberikan arahan oleh guru dan asatizah.
- Pelajar dikehendaki memastikan kawasan yang selesa dan selamat digunakan.
- Tidak boleh memulakan aktiviti fizikal tanpa arahan guru dan asatizah.
- Pelajar tidak dibenarkan melakukan sebarang aktiviti tanpa pengawasan guru dan asatizah.
- Pelajar mesti mengikuti arahan guru dan asatizah semasa melakukan kemahiran asas pergerakan atau permainan.
- Sekiranya pelajar berasa tidak selesa atau di luar kemampuan diri semasa aktiviti pergerakan, pelajar harus berhenti dan memberitahu guru atau asatizah.
- Pelajar mesti menjalankan aktiviti dalam kawasan yang ditentukan.
- Pelajar hendaklah melaporkan kepada guru atau asatizah yang bertugas jika ada alatan yang rosak sebelum atau semasa digunakan.
- Pelajar hendaklah melaporkan kemalangan yang berlaku kepada guru atau asatizah yang bertugas.

5.6 Keselamatan Pendawaian dan Peralatan Elektrik

Berikut merupakan langkah-langkah keselamatan yang seharusnya diambil semasa menghadapi apa-apa juga keadaan, ketika berlaku kerosakan sistem pendawaian dan peralatan elektrik di dalam kawasan Sekolah Tahfiz.

- Laporkan dengan kadar segera kepada pentadbir, guru, asatizah atau para pekerja.
- Jangan ubahsuai peralatan elektrik yang rosak.
- Jangan cuba membaik pulih atau menyentuh alatan elektrik yang terdedah dan berbahaya.
- Memaklumkan dan melabelkan serta menjadikan kawasan tersebut sebagai kawasan larangan sementara.
- Jangan hampiri tempat yang berlabel atau bertanda ‘BAHAYA / AWAS’.
- Patuh kepada peraturan dan arahan yang ditetapkan dan yang dikeluarkan.
- Jika perlu, pindahkan pelajar-pelajar ke tempat lain yang lebih selamat.
- Pemeriksaan berkala perlu dilakukan dan diperbaiki setiap 10 tahun sekali oleh pihak pentadbir.
- Setiap laporan dan tindakan hendaklah direkodkan semula.
- Jika berlaku kemalangan, patuh kepada peraturan dan arahan yang ditetapkan.

5.7 Pelan Penyediaan Tindakan Kecemasan

Apa yang perlu dilakukan jika berlaku kecemasan (contoh: kebakaran):

- > Penghuni akan mendengar penggera kecemasan atau pengumuman menerusi sistem pembesar suara.
- > Hentikan semua proses pengajaran dan pembelajaran.
- > Berjalan dengan pantas dan jangan berlari ketika keluar menerusi pintu keluar yang berdekatan dan berkumpul di kawasan yang telah ditentukan.
- > Pastikan semua pelajar, guru, asatizah dan kakitangan yang berdekatan menyedari kecemasan tersebut.
- > Lapor diri di kawasan berkumpul yang telah ditetapkan.
- > Penunjuk arah laluan pengungsian bangunan disediakan.
- > Laporkan kepada pegawai bertugas di tempat berkumpul supaya bilangan pelajar, guru, asatizah dan kakitangan dapat diketahui dengan tepat. Kemudian pegawai bertugas perlu membuat laporan kepada Pengetua atau Mudir.
- > Para guru, asatizah dan kakitangan bertanggungjawab memastikan bahawa pelawat yang hadir ketika kejadian turut keluar dari bangunan dan melaporkan kehadiran pelawat tersebut kepada Pengetua atau Mudir.
- > Tunggu semua isyarat kebenaran sebelum masuk semula ke dalam bangunan Sekolah Tahfiz. Pengumuman akan dilakukan oleh Pengetua atau Mudir.

5.8 Pertolongan Kecemasan

Tujuan pertolongan cemas adalah untuk memberikan bantuan awal (*first aid*) kepada pelajar, guru, asatizah dan kakitangan yang mengalami kecederaan atau kesakitan sebelum dihantar ke hospital untuk menerima rawatan selanjutnya.

Setiap Pengetua atau Mudir hendaklah:

- > Menyediakan dan mengemas kini peti pertolongan cemas serta peralatannya.
- > Memastikan peti pertolongan cemas berada dalam keadaan baik pada setiap masa.
- > Pemeriksaan peti pertolongan cemas dan bilik rawatan secara berkala.
- > Pengetua atau Mudir hendaklah menyediakan latihan pertolongan cemas kepada guru, asatizah dan kakitangan.
- > Menyediakan pengangkutan untuk ke hospital bagi mendapatkan rawatan selanjutnya.
- > Setiap nama orang yang berkelayakan dan bertauliah dalam pertolongan cemas hendaklah dipaparkan.
- > Setiap pengeluaran ubat-ubatan dari peti pertolongan cemas hendaklah direkodkan ke dalam buku.

BUKU PANDUAN
KESELAMATAN DAN KESIHATAN
PEKERJAAN UNTUK SEKOLAH TAHFIZ

Sekiranya berlaku kecederaan atau sakit, adalah diingatkan untuk mengikut panduan seperti yang berikut:

- Mendapatkan rawatan pertolongan cemas daripada orang yang berkelayakan.
- Memberitahu Pengetua atau Mudir secepat mungkin berkenaan kecederaan tersebut.
- Menyediakan laporan perubatan kesihatan jika ada untuk dibawa ke hospital.

RUJUKAN

Rujukan

1. Akta Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan 1994 (Act 514).
2. Laporan Program Penerapan Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan di Sekolah; Bahagian Keselamatan Pekerjaan NIOSH Malaysia, 2003.
3. National Education Association; Safe School Manual, 1996.
4. Konsep dan Manual Sekolah Selamat, Bahagian Sekolah, Kementerian Pendidikan Malaysia, 2003.
5. Buku Panduan Program Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan di Sekolah, 2005.
6. Pengaturan Sendiri di dalam Pengurusan Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan, 2002.

Lampiran 1:
KKP LIMA MINIT
PENGENALAN

Program Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan (KKP) di sekolah merupakan program baharu yang diwujudkan di sekolah. Hal ini kerana projek yang seumpama ini belum pernah dijalankan walaupun sudah terdapat beberapa projek yang seakan-akan sama dengan konsep KKP ini seperti Rancangan Kesihatan Sekolah (RKS) sejak tahun 1967 dan projek 'Sekolah Selamat' pada tahun 2002. Sekiranya dilihat tujuan RKS dilaksanakan adalah lebih tertumpu kepada peningkatan taraf kesihatan dan pemakanan murid-murid serta warga sekolah pada tahap optimum. Manakala, projek sekolah selamat pula ditafsirkan sebagai suatu persekitaran yang menjuruskan warganya berasa selamat untuk menjalankan aktiviti pengajaran dan pembelajaran tanpa gangguan oleh mana-mana pihak, sama ada dari luar maupun di dalam sekolah dan juga ditafsirkan sebagai tempat perbezaan budaya dan nilai setiap individu atau kumpulan dihargai semua pihak berkaitan yang secara langsung, yang membentuk suasana harmoni serta kondusif untuk proses pendidikan. Akan tetapi, apa-apa yang hendak dibawa dalam konsep keselamatan dan kesihatan pekerjaan di sekolah adalah seperti yang terkandung dalam tujuan Akta Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan (AKKP) 1994.

BUKU PANDUAN KESELAMATAN DAN KESIHATAN PEKERJAAN UNTUK SEKOLAH TAHFIZ

Susulan daripada beberapa kejadian kebakaran yang berlaku di Pusat Tahfiz, seperti pada tahun 1989 yang menyaksikan kebakaran lapan buah asrama Sekolah Agama Rakyat Taufiqiah Al-Khairiah Al-Halimiah atau dikenali sebagai Pondok Pak Ya, di Yan, Kedah dan yang terkini kebakaran di Pusat Tahfiz Darul Quran Ittifaqiyah, di Jalan Keramat Ujung, Kuala Lumpur pada 14 September 2017, maka NIOSH Malaysia telah mengambil inisiatif untuk membangunkan buku panduan ini.

Antara objektif yang terkandung ialah seperti berikut:

- Memastikan keselamatan, kesihatan dan kebajikan mereka yang bekerja (guru, asatizah dan kakitangan Tahfiz).
- Melindungi orang lain (para pelajar dan pelawat) daripada aktiviti mereka yang bekerja (guru, asatizah dan kakitangan Tahfiz).
- Mengadakan persekitaran kerja (kelas, kantin, tandas, asrama, padang dan lain-lain) yang sesuai dengan kehendak psikologi dan fisiologi mereka yang bekerja (guru, asatizah dan kakitangan Tahfiz).

BUKU PANDUAN KESELAMATAN DAN KESIHATAN PEKERJAAN UNTUK SEKOLAH TAHFIZ

SEJARAH PENGURUSAN KESELAMATAN DAN KESIHATAN PEKERJAAN

Sejarah Pengurusan Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan boleh dijejak seawal tahun 2500 sebelum Masihi di Babylon, melalui Kod Hammurabbi. Hammurabi ialah seorang raja yang telah memerintah negerinya (1795-1750 Sebelum Masihi) berpandukan kod undang-undang. Kod undang-undang ini dipahat pada sebuah monumen batu hitam, lebih kurang 2.4 meter tinggi dan dipamerkan di khalayak ramai untuk tatapan rakyatnya. Dengan cara ini, setiap orang dikehendaki tahu apa-apa yang dikehendaki daripada mereka. Terdapat pelbagai perkara berkaitan dengan pengaturan organisasi sesebuah masyarakat terkandung dalam kod ini. Antara perkara yang berkaitan dengan pengaturan keselamatan pekerjaan ialah kod ini menetapkan agar pencegahan kemalangan dilakukan melalui pembalasan berupa denda. Kawalan yang dicadangkan oleh kod ini dipanggil "Pembalasan". Dalam kod ini sesiapa yang didapati cuai dan kecuaianya mengakibatkan kematian, maka mereka akan menerima balasan yang setimpal, dan dalam hal ini hukuman mati dikenakan. Begitu juga jika perbuatannya mengakibatkan kerugian, maka dia dihendaki menggantikan kerugian itu.

BUKU PANDUAN KESELAMATAN DAN KESIHATAN PEKERJAAN UNTUK SEKOLAH TAHFIZ

REVOLUSI INDUSTRI DAN SEJARAH KESELAMATAN DAN KESIHATAN PEKERJAAN DI UNITED KINGDOM

Perundangan keselamatan dan kesihatan pekerjaan di United Kingdom (UK) mempunyai sejarah yang bermula sejak Revolusi Industri pada kurun ke-19. Revolusi Industri membawa suasana kerja yang berbeza, iaitu pekerja lebih kerap bekerja dengan mesin berbanding dengan menggunakan peralatan tangan atau binatang dalam pembuatan atau pengangkutan. Di samping itu, perhubungan kerja pada masa itu lebih melibatkan hubungan antara tuan dengan orang suruhan. Orang suruhan melakukan apa-apa sahaja arahan yang diberikan oleh tuannya.

Pada tahun 1833, Akta Kilang diwartakan dengan tujuan utama untuk mengehadkan masa bekerja pekerja yang berumur di bawah 18 tahun kepada 10 jam sehari. Hal ini diikuti pada tahun 1844, dengan akta kilang yang membuat peruntukan undang-undang untuk mengawal suasana bekerja bagi buruh kanak-kanak yang digunakan dan memagarkan mesin yang membahayakan pekerja. Walau bagaimanapun, usaha memagarkan mesin ini tidak mencukupi. Mereka sedar bahawa manusia juga perlu dimaklumkan tentang hazard. Kesedaran ini menjadi titik tolak bermulanya usaha menghasilkan undang-undang yang memberikan perlindungan kepada pekerja secara keseluruhan, iaitu keselamatan, kesihatan dan kebajikannya semasa bekerja.

BUKU PANDUAN KESELAMATAN DAN KESIHATAN PEKERJAAN UNTUK SEKOLAH TAHFIZ

Akta yang diwartakan bertujuan mengawal kebajikan dan keselamatan kanak-kanak dan wanita yang bekerja. Pada tahun 1878, undang-undang ini diperkuuhkan melalui akta kilang dan bengkel, 1878, kali ini dengan mengambil kira keselamatan, kesihatan dan kebajikan pekerja lelaki juga. Sejak tahun 1878, pembangunan undang-undang berkembang kepada akta kilang-kilang, 1961, yang mengamalkan keselamatan, kesihatan dan kebajikan semua pekerja buruh di bawahnya, masih diguna pakai walaupun tidak sepenuhnya.

Pada tahun 1972, sebuah jawatankuasa yang diketuai oleh Lord Roben mendapati beberapa kelemahan yang melibatkan undang-undang sedia ada dan bilangan kemalangan pekerjaan yang tidak berkurangan. Atas cadangan jawatankuasa ini, pada tahun 1974, Akta 1961 telah di atas oleh Akta Kesihatan dan Keselamatan di Tempat kerja atau "Health and Safety At Work Act, 1974" (HASAWA, 1974). Sejak dari pewartaan HASAWA, 1974, segala kawalan perundangan mengenai keselamatan dan kesihatan telah berpandukan akta baharu ini.

BUKU PANDUAN
KESELAMATAN DAN KESIHATAN
PEKERJAAN UNTUK SEKOLAH TAHFIZ

SEJARAH PENGURUSAN KESELAMATAN DAN KESIHATAN PEKERJAAN DI MALAYSIA

Pengalaman yang dialami oleh kerajaan, majikan dan pekerja di United Kingdom yang meningkatkan keselamatan dan kesihatan pekerjaan telah diteladani oleh Malaysia. Malaysia sedang mengalami pembangunan ekonomi yang pesat (walaupun tidak bersifat revolusi industri di UK) dan mempunyai pelbagai undang-undang yang mengawal keselamatan dan kesihatan pekerjaan di Malaysia sama seperti yang terdapat di United Kingdom, sekurang-kurangnya Malaysia telah menerima pakai prinsip dan sistem perundangan serta pengurusan yang baik dari sana.

Sebelum tahun 1994, Malaysia mempunyai banyak akta-akta dan peraturan-peraturan yang khusus untuk jenis-jenis pekerjaan dan hazard tertentu. Akta-akta ini dikuatkuasakan oleh pelbagai agensi kerajaan tertentu. **Jadual 1** menunjukkan senarai Akta dan peraturan yang telah diwartakan oleh kerajaan Malaysia untuk mengurus dan mengawal penggunaan bahan berhazard dan pekerjaan yang berkaitan dengannya, serta pekerjaan yang telah dikenal pasti sebagai berbahaya kepada keselamatan dan kesihatan pekerjaan.

BUKU PANDUAN
KESELAMATAN DAN KESIHATAN
PEKERJAAN UNTUK SEKOLAH TAHFIZ

Jadual 1: SENARAI CONTOH BEBERAPA AKTA DAN PERATURAN

AKTA-AKTA DAN PERATURAN-PERATURAN	HAZARD DAN PEKERJAAN
Akta Kualiti Alam Sekeliling, (Akta 127), 1974	Bekalan toksik dan berjadual
Akta Kilang dan Jentera 139, 1967	Keselamatan dan Kesihatan di Kilang dan pengendalian jentera
Akta Pelesenan Tenaga Atom 304, 1984 dan Peraturan-peraturannya	Akta berhubung dengan keselamatan dalam pengangkutan, penstoran dan penggunaan petroleum
Akta Bekalan Elektrik, 447, 1990	Keselamatan elektrik
Akta Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan, 514, 1994 dan Peraturan-peraturannya.	Keselamatan, kesihatan dan kebijakan di tempat kerja

PUNCA BERLAKU KEMALANGAN

Berita tentang kemalangan di tempat kerja atau sekolah memang kerap didengar, ditonton dan dibaca. Malahan, ada juga kemalangan itu dialami oleh kita sendiri. Yang anehnya, ada antara kemalangan itu diulangi seolah-olah kita tidak mempelajari dan mengambilnya sebagai iktibar. Akibat terlalu kerap kita mendengar tentang kemalangan, kadangkala kita merasakan kemalangan itu semacam lumrah, iaitu sesuatu yang memang akan berlaku dan tidak dapat dielakkan dalam dunia pekerjaan.

Bagi mereka yang peka terhadap isu-isu keselamatan dan kesihatan di tempat kerja akan tertanya-tanya mengapa dan bagaimana sesuatu kemalangan itu boleh berlaku **walhal keselamatan dan kesihatan pekerjaan itu secara langsung atau tidak langsung melibatkan semua orang**. Hal ini termasuklah majikan (Pengetua atau Mudir), pekerja (guru, asatizah dan kakitangan), keluarga (para pelajar) dan orang ramai.

Berikut antara punca mengapa kemalangan masih berlaku:

- **Sikap mementingkan diri:** Seseorang akan merasa kesan sesuatu kemalangan dan peka jika kemalangan itu melibatkan diri sendiri, keluarga dan harta benda.
- **Salah dan betul:** Ada pendapat mengatakan bahawa sesiapa yang membuat kesilapan, maka dia lah patut menerima akibat.
- **Meremehkan kemalangan kecil:** Kemalangan kecil yang berlaku di Sekolah Tahfiz dianggap remeh dan tidak perlu diperbesarkan.
- **Mengabaikan tanggungjawab:** Bagi sesetengah pihak pengurusan yang menjaga keselamatan dan kesihatan adalah tugas membebankan dan memerlukan kewangan yang banyak.

Kata Kunci: Menjaga keselamatan dan kesihatan di Sekolah Tahfiz adalah tanggungjawab bersama.

HAZARD DAN JENIS-JENIS HAZARD

Apa itu hazard?

Hazard adalah apa-apa sahaja yang mempunyai potensi mengakibatkan kemudaratan dalam konteks kecederaan dan penyakit kepada manusia (guru, asatizah, kakitangan dan pelajar), kerosakan harta benda (kerusi, lampu, dan lain-lain), kerosakan sekitaran tempat kerja (kelas, kantin, padang permainan dan asrama).

Hazard elektrik: wayar elektrik hidup yang terdedah mengakibatkan kejutan elektrik, kebakaran akibat lebihan beban (*overload*) dan menjadi panas.

Hazard mekanikal: ialah hazard berkaitan dengan kuasa mekanikal yang terdapat pada mesin. Antara contoh termasuk bahagian bergerak, memo-tong, berputar (contoh: mesin rumput).

Hazard kimia: ialah hazard yang memberikan kesan kerana sifat fizik dan kimia serta tindak balas kimianya. Contohnya cecair peluntur, racun serangga, petrol dan minyak tanah.

Hazard fizikal: dikaitkan dengan tenaga. Hal ini termasuklah hazard objek terjatuh, perlanggaran, tekanan dan bunyi.

Hazard biologi: ialah hazard yang berpunca daripada benda hidup. Misalnya organisme seperti bakteria, virus, kulat, yis berjangkit dan ular. Hazard ini boleh membawa penyakit kepada manusia.

Hazard adalah apa-apa sahaja yang mempunyai potensi mengakibatkan kecederaan, penyakit atau kemudaratan kepada manusia.

Kata Kunci:

MENGAWAL RISIKO SESUATU HAZARD

Berikut adalah antara kaedah untuk mengawal risiko sesuatu hazard:

- Menghapuskan hazard (*Eliminate*)
- Menggantikan hazard (*Substitute*)
- Kawalan reka bentuk/kejuruteraan (*Engineering*)
- Menghadkan dedahan kepada hazard/kawalan pentadbiran (*Administrative*)
- Peralatan Perlindungan Diri (PPD)

Menghapuskan Hazard (*Eliminate*)

Menghapuskan atau membasmi hazard adalah kaedah mengawal risiko hazard yang paling berkesan. Menghapuskan hazard melibatkan pemindahan atau lebih tepat lagi menyingkirkan hazard daripada manusia.

Menggantikan Hazard (*Substitute*)

Menghapuskan sesuatu hazard secara mutlak dan tanpa pengganti biasanya tidak praktikal. Hazard yang memberikan risiko yang tinggi boleh digantikan dengan sesuatu yang mempunyai risiko had terima atau yang boleh diterima. Dalam kebanyakan keadaan, pilihan ini lebih praktikal berbanding dengan penghapusan. Misalnya, sistem hidraulik atau pneumatik boleh menggantikan sistem elektrik jika proses itu mempunyai kemungkinan untuk terbakar atau menjadi terlalu panas. Pihak Bomba dan Penyelamat boleh menggunakan pemotong pneumatik atau hidraulik bagi menggantikan gergaji biasa (yang boleh mengeluarkan percikan) semasa memotong kenderaan kemalangan jika usaha memotong itu boleh mengakibatkan kebakaran.

Kawalan Reka Bentuk (*Engineering*)

Kawalan reka bentuk ialah kaedah mengawal risiko hazard dengan menggunakan reka bentuk selamat. Bentuk kawalan yang juga dipanggil kawalan kejuruteraan ini biasanya dilakukan pada peringkat pelan dan lukisan lagi. Produk ini dihasilkan mengintegrasikan ciri-ciri keselamatan. Kaedah kawalan ini cuba mengurangkan sumbangan kecuaian manusia kepada kemalangan.

Mengehadkan Dedahan kepada Hazard (Administrative)

Satu lagi pendekatan kawalan yang boleh digunakan untuk memberikan perlindungan daripada hazard ialah dengan menjauhkan hazard daripada manusia atau sebaliknya.

Hal ini bermakna, dedahan kepada hazard dihadkan kepada satu paras yang diterima selamat dan yang telah ditentukan oleh pihak berkuasa. Proses mengehadkan dedahan kepada hazard boleh dilakukan melalui **kawalan kejuruteraan dan pentadbiran**.

Antara proses mengehadkan ini ialah:

- Jumlah dos dedahan kepada hazard berkadar dengan masa dedahan. Semakin lama masa dedahan semakin tinggi dos terkumpul. Pengurusan masa yang baik boleh memastikan pekerja tidak terdedah kepada dos yang melampau. Misalnya, pengurus mesti mengurus jadual kerja pekerja sinarannya agar mereka tidak menerima jumlah dos keseluruhan tubuh yang melebihi 20mSv setahun.

Peralatan Perlindungan Diri (PPD)

Kadangkala pilihan kawalan yang telah dilaksanakan itu masih tidak mencukupi atau tidak berkesan untuk mengurangkan risiko pada tahap yang boleh diterima. Pendek kata, apa-apa yang sepraktik mungkin dilakukan sudah dilaksanakan dengan kaedah di atas tetapi risikonya masih tidak boleh diterima. Misalnya, risiko daripada bunyi bising di sebuah kilang membuat tin mungkin telah dikurangkan melalui kawalan kejuruteraan dan pentadbiran. Namun begitu, aras bunyi bising masih melampaui had yang dibenarkan. Dalam hal ini, pilihan terakhir hendaklah melibatkan kawalan ke atas individu pekerja melalui pemberian Peralatan Perlindungan Diri (PPD) atau *Personel Protective Equipment (PPE)*

Lampiran 2

PENCARIAN HAZARD (HAZARD HUNT)

1.0 Pengenalan

Hazard ialah apa-apa sahaja secara sendirian atau saling bertindakan antara satu sama lain mampu mengakibatkan kemudaratan. Kemudaratan ini berbeza-beza tahap kecederaannya, daripada yang mengakibatkan kecederaan kecil sehingga kepada kematian. Oleh itu, untuk memberikan kefahaman yang jelas kepada para pelajar tentang apa itu hazard, maka kertas cadangan disediakan agar dapat membantu pelajar tersebut memahami secara teori dan praktikal.

2.0 Konsep

Pelajar yang paling cepat menghabiskannya dan dapat menjawab semua soalan dengan betul dikira sebagai menang.

3.0 Objektif

Mengenal pasti hazard dan mengetahui bagaimana langkah mengatasinya.

4.0 Penglibatan

Peserta terdiri daripada pelajar-pelajar Sekolah Tahfiz dan dibahagikan kepada beberapa kumpulan.

5.0 Scenario

Sepuluh stesen akan disediakan dan peserta perlu mencari tempat-tempat yang telah dipilih dan mengenal pasti hazardnya berdasarkan soalan-soalan yang diberikan.

Pencarian Hazard

Berikut ialah soalan-soalan yang dirancang untuk digunakan dalam aktiviti Pencarian hazard tersebut. Pemindaan pada soalan akan dilakukan mengikut kesesuaian persekitaran Sekolah Tahfiz.

Stesen 1

- ia digunakan bagi tujuan saliran dan pengaliran air, anda dikehendaki ke tempat tersebut dan kenal pasti hazard yang terdapat di sana.
- Kita menggunakan sebagai satu daripada alat untuk memanjat atau perhubungan untuk ke tempat yang lebih tinggi, anda dikehendaki ke tempat tersebut dan kenal pasti hazard yang terdapat di sana.

Jawapan:

HAZARD	KESAN / AKIBAT
Longkang yang tidak ditutup	Tergelincir atau terjatuh
Tangga yang terdapat halangan seperti pasu hiasan	Tersepak pasu dan terjatuh

Stesen 2

Anda dikehendaki mencari tempat yang terdapat alat yang digerakkan secara mekanik, ada yang digunakan untuk mencetak soalan ujian dan ada yang digunakan untuk memotong kertas atau sebagainya. Setelah menjumpainya, kenal pasti hazard yang boleh berlaku.

Jawapan:

HAZARD	KESAN / AKIBAT
Bahagian mekanikal mesin terdedah	Tergelincir atau terjatuh
Tangga yang terdapat halangan seperti pasu hiasan	Tersepak pasu dan terjatuh

Stesen 3

Konduktor elektrik ialah bahan yang boleh mengalirkan elektrik seperti tungsten dan kuprum, ia berbahaya jika dibiarkan terdedah kepada manusia, anda dikehendaki mencari tempat yang berkaitan dan kenal pasti hazard.

Jawapan:

HAZARD	KESAN / AKIBAT
Plag yang terbuka dan bahagian wayarnya yang terdedah, wayar yang mengalami kebocoran seperti rosak dan putus.	Terkena kejutan elektrik

Stesen 4

Ergonomik ialah kajian tentang penyesuaian suatu barang atau produk ataupun sesuatu keadaan, yang mengikut keadaan fisiologi semula jadi manusia. Anda dikehendaki mencari senario ataupun keadaan yang melawan sifat ergonomik tersebut.

Jawapan:

HAZARD	KESAN / AKIBAT
Menyediakan suatu tempat kerja yang tidak sesuai dengan fisiologi badan, contohnya meja yang tidak tinggi dari kerusi, tempat yang sempit dan sebagainya.	Sakit di bahagian belakang, tidak selesa dan <i>stress</i> (tekanan)

Stesen 5

Keselamatan di dapur.

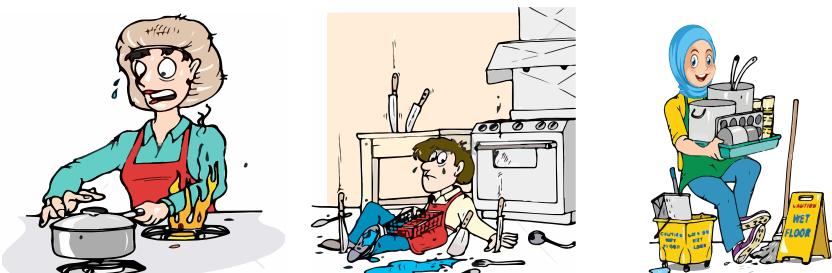
Bekerja di dapur kadangkala boleh menimbulkan bahaya. Apakan hazard tersebut?

1. .....
2. .....
3. .....
4. .....
5. .....

Jawapan:

HAZARD	KESAN / AKIBAT
1. Lantai basah dan licin	Terkena kejutan elektrik
2. Pintu oven dibiarkan terbuka	Terlanggar dan jatuh
3. Pisau, sudu dan garpu dibiarkan bersepeh	Luka
4. Kebocoran hos dapur gas	Kebakaran
5. Bilik masakan tidak mempunyai cukup pengudaraan	Pengsan atau sesak nafas

Stesen 6

Bahan kimia merupakan salah satu hazard yang amat berbahaya di pelbagai jenis industri. Letupan, hakisan, sakit mata, paru-paru, hidung merupakan kesan-kesan bahan kimia ini. Anda dikehendaki menuju ke kawasan terdapatnya banyak bahan kimia di tempat anda dan kenal pasti apakah hazard-hazard yang terdapat di situ.

Jawapan

1. Tiada label
2. Cecair tumpah
3. Tiada penutup

BUKU PANDUAN
KESELAMATAN DAN KESIHATAN
PEKERJAAN UNTUK SEKOLAH TAHFIZ

Stesen 7

“Semasa kecil menjadi kawan apabila besar menjadi lawan”, pernyataan berikut merujuk kepada bahaya kebakaran yang boleh berpunca daripada kebakaran yang diakibatkan oleh kerosakan alat atau kebocoran gas. Anda dikehendaki pergi ke tempat berkenaan dan kenal pasti hazard yang terdapat di sana.

Jawapan:

HAZARD	KESAN / AKIBAT
Pelajar perlu memilih antara tiga (3) kebarangkalian punca yang terdapat di situ <ul style="list-style-type: none"> • Tong gas bocor • Hos yang dipotong • Hos yang tidak bersambung	Kebakaran atau letupan

BUKU PANDUAN
KESELAMATAN DAN KESIHATAN
PEKERJAAN UNTUK SEKOLAH TAHFIZ

Stesen 8

Senario

Hazard ialah punca atau keadaan yang mempunyai potensi mengakibatkan kemudaratian dalam konteks kecederaan dan penyakit kepada manusia, kerosakan harta benda, dan kerosakan sekitar tempat kerja. Antara kategori hazard yang ada ialah hazard fizikal seperti objek yang terjatuh. Cuba anda dapatkan situasi tersebut.

Stesen 9

Soalan stesen 9: KESELAMATAN JALAN RAYA

1. **LAKONKAN** cara-cara melintas jalan dengan selamat dan betul di depan pintu pagar Sekolah Tahfiz anda.
2. Semasa hendak menunggang basikal, apakah perkara-perkara yang **HARUS** diambil kira untuk memastikan keselamatan semasa perjalanan? **LAKONKAN**.
3. Semasa berjalan kaki pada waktu malam, peralatan-peralatan ini **PERLU** digunakan untuk memastikan pengguna-pengguna jalan raya yang lain dapat melihat **ANDA** dengan lebih jelas.

Jawapan: 1) ..... 2) .....

BUKU PANDUAN
KESELAMATAN DAN KESIHATAN
PEKERJAAN UNTUK SEKOLAH TAHFIZ

Sila jawab soalan di bawah.

1. Had laju 110 km/jam dilaksanakan di lebuh raya berikut ;

-
- (i) Lebuh raya PLUS Utara-Selatan
  - (ii) Lebuh raya KESAS
  - (iii) Lebuh raya Damansara-Puchong (LDP)
  - (iv) Lebuh raya Persekutuan

Jawapan: .....

2. Berapakah had laju BAS SEKOLAH yang telah ditetapkan oleh JPJ?

-
- 110 km/h   80-90 km/h   120 km/h   70 km/h

BUKU PANDUAN
KESELAMATAN DAN KESIHATAN
PEKERJAAN UNTUK SEKOLAH TAHFIZ

Skema Jawapan

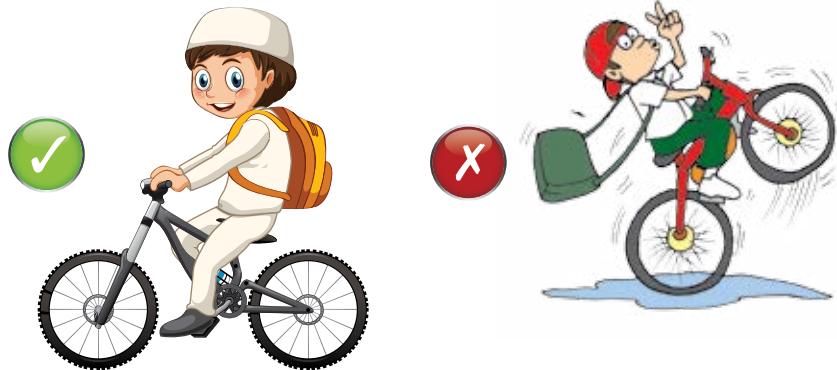
1. TATATERTIB SEMASA MELINTAS JALAN RAYA

- 1. Melintas di tempat yang dikhaskan jika ada.
- 2. Lihat ke kanan dan ke kiri dan ke kanan semula sebelum melintas jalan dan pastikan tiada kenderaan lalu lalang terlebih dahulu.
- 3. Melintas dengan cepat tetapi jangan berlari.
- 4. Jangan melintas jalan secara sambil lewa, jalan terus dan jangan menyerong.
- 5. Jika anda turun daripada kenderaan dan hendak melintas jalan, biarkan kenderaan itu berjalan dahulu dan kemudian baru melintas.
- 6. Jangan melintas di hadapan atau di belakang kenderaan yang sedang berhenti, pandangan akan terlindung.
- 7. Elakkan melintas di selekoh dan di simpang yang sibuk.

2. KAEADAH-KAEADAH YANG HARUS DIIKUTI BAGI PENUNGGANG BASIKAL

1. Tentukan yang basikal anda dalam keadaan baik khususnya brek, tayar, lampu-lampu dan "real reflector" sebelum menunggangnya.
2. Tunggang dengan cermat mengikut tepi jalan di sebelah kiri.
3. Jangan bertolak-tolak antara satu sama lain, belok ke kanan atau kiri atau berhenti tanpa menoleh ke belakang dahulu. Beri isyarat dengan jelas apa-apa yang hendak dilakukan.
4. Jangan menunggang secara beriringan dengan basikal rakan anda. Tunggang dalam satu barisan ketika berada di atas jalan raya yang sibuk atau sempit.
5. Di atas jalan yang sibuk, jika hendak pusing ke kanan, lebih selamat berhenti dahulu di bahagian kiri dan tunggu, jika ada terluang dari lalu lintas dari kedua-dua arah barulah melintas.
6. Berhati-hati jika cuaca tidak baik dan jalan raya licin.
7. Ketika menunggang hendaklah sentiasa pegang "handle" dan kaki berada di atas pengayuh.
8. Jangan berpegang pada kenderaan lain atau penunggang basikal lain.

9. Jangan menunggang rapat di belakang kenderaan lain.
10. Jangan menunggang simpang-siur atau meliuk-liuk, mendaki bukit atau berbelok dengan mengejut.
11. Jangan bawa apa-apa yang boleh mengganggu imbangan badan anda (bungkus, buku-buku dan lain-lain) hendaklah diletak baik-baik dan diikat ketat-ketat pada "carriers". Jauhi daripada membawa penumpang.
12. Apabila menghampiri kereta yang berhenti, awasi penumpang-penumpang yang membuka pintu kereta itu.
13. Jangan menunggang pada waktu malam tanpa lampu; pastikan basikal anda mempunyai lampu putih di depan dan lampu merah di belakang.
14. Sekiranya terdapat laluan basikal, ikutlah laluan tersebut kerana ianya lebih selamat.

3. JAKET KESELAMATAN PEMANTUL CAHAYA & LAMPU SULUH

Jawapan Soalan

1. Lebuh raya Damansara-Puchong
2. 80-90 km/h

Stesen 10

Apakah maksud papan tanda keselamatan berikut:

Lampiran 3

SENARAI SEMAK KKP KENDIRI
(SELF ASSESSMENT CHECKLIST)
KESELAMATAN, KESIHATAN DAN PERSEKITARAN PEKERJAAN
PREMIS

A. MAKLUMAT ASAS

1. Nama premis: .....
2. Alamat premis: .....
3. Negeri:..... Kawasan (Parlimen):.....
4. Jenis struktur bangunan: Konkrit/Kayu/Campuran
5. Jenis bangunan: Rumah kedai/ Rumah berkembar/ Rumah Teres/ Rumah Pangsa/ Banglo/ Rumah kampung/ lain-lain (nyatakan).....
6. Kemudahan bangunan: Asrama/ Dapur/ Stor/ Makmal
7. Pelan kelulusan bangunan: Ada/ Tiada
8. Bangunan telah diubah suai: Ada/ Tiada

BUKU PANDUAN
KESELAMATAN DAN KESIHATAN
PEKERJAAN UNTUK SEKOLAH TAHFIZ

BIL.	PERKARA	ADA	TIADA	ULASAN
1. DASAR KESELAMATAN DAN KESIHATAN				
a.	Mempunyai dasar (wajib bagi yang mempunyai pekerja lebih daripada 5 orang).			
b.	Dasar dipamerkan.			
c.	Dasar dimaklumkan kepada kakitangan.			
2. JAWATANKUASA KESELAMATAN DAN KESIHATAN				
a.	Membentuk jawatankuasa keselamatan dan kesihatan yang terdiri daripada pengurusan dan pekerja (wajib bagi yang mempunyai 40 orang pekerja).			
b.	Mengadakan mesyuarat secara berkala (sekurang-kurangnya 3 bulan sekali).			
3. KEMUDAHAN KESELAMATAN DIRI				
a.	Papan Tanda Keluar Pintu Kecemasan (<i>Emergency Exit</i>) di setiap pintu keluar.			
b.	Lampu Kecemasan (<i>emergency light</i>).			
c.	Tatacara (Garis panduan) Semasa Kebakaran.			
d.	Notis/Poster Keselamatan Kebakaran.			
e.	Mempunyai Pintu Keluar dari bangunan (sekurang-kurangnya dua pintu).			
f.	Mempunyai tangga kecemasan bagi bangunan bertingkat.			
g.	Pintu dan tingkap dipasang jenis jerji besi yang mudah untuk keluar semasa kecemasan.			

BUKU PANDUAN
KESELAMATAN DAN KESIHATAN
PEKERJAAN UNTUK SEKOLAH TAHFIZ

BIL.	PERKARA	ADA	TIADA	ULASAN
4. KEMUDAHAN PENCEGAHAN/PERLINDUNGAN/ MENENTANG KEBAKARAN				
a.	Terdapat pili bomba (dalam lingkungan 90 Meter) berhampiran di kawasan bangunan/premis.			
b.	Terdapat sistem pengesan haba atau asap.			
c.	Terdapat sistem penggera automatik/pecah kaca (alarm kecemasan).			
d.	Terdapat alat pemadam api mudah alih (<i>fire extinguisher</i>) di setiap aras bangunan.			
e.	Alat pemadam api mudah alih diletak berhampiran dengan pintu keluar.			
f.	Papan tanda tempat berkumpul (<i>assembly point</i>) disediakan.			
g.	Nombor telefon perhubungan kecemasan disediakan.			
h.	Latihan kebakaran dan pengungsian (<i>evacuation</i>) dijalankan (sekurang-kurang setahun sekali).			
i.	Terdapat peti pertolongan cemas dan kandungan peti pertolongan cemas yang belum luput tarikh dan cukup.			
k.	Terdapat <i>first aider</i> terlatih.			
l.	Latihan asas pertolongan cemas kepada kakitangan/guru/asatizah.			

BUKU PANDUAN
KESELAMATAN DAN KESIHATAN
PEKERJAAN UNTUK SEKOLAH TAHFIZ

BIL.	PERKARA	ADA	TIADA	ULASAN
5. KESELAMATAN ELEKTRIK/BANGUNAN/PENSTORAN				
a.	Diselenggarakan oleh orang kompeten.			
b.	Penyelenggaraan berjadual (<i>circuit breaker, gen set</i>) dalam kuasa (plug).			
c.	Peralatan elektrik disambung dan berada dalam keadaan selamat.			
d.	Pencahayaan mencukupi (tidak suram).			
e.	Lantai/Jalan (tidak licin, pecah, curam).			
f.	Bumbung/Siling (tiada kulat/melentur/reput).			
g.	Susun atur barang dalam keadaan kemas dan berlabel.			
h.	Laluan tidak dihalang.			
i.	Cara menyusun selamat.			
6. KEBAJIKAN				
a.	Kemudahan tandas (pengasingan lelaki dan perempuan).			
b.	Ruang makan.			
c.	Surau.			
d.	Kemudahan sukan dan sosial.			
e.	Tempat mandi/tempat sidaian pakaian			

BUKU PANDUAN
KESELAMATAN DAN KESIHATAN
PEKERJAAN UNTUK SEKOLAH TAHFIZ

BIL.	PERKARA	ADA	TIADA	ULASAN
7. KEADAAN KEMUDAHAN DI PREMIS				
a.	Pejabat			
i.	bersih & selesa.			
ii.	keadaan meja dan kerusi (sekiranya ada).			
iii.	pendawaian elektrik yang baik dan kemas.			
iv.	pencahayaan / kecerahan lampu.			
v.	alat pemadam api disediakan.			
vi.	peti pertolongan cemas.			
v.	tiada halangan di laluan kecemasan.			
b.	Kelas			
i.	bersih & selesa.			
ii.	keadaan meja & kerusi (sekiranya ada).			
iii.	pendawaian elektrik yang baik dan kemas.			
iv.	pencahayaan/kecerahan lampu.			
v.	alat pemadam api disediakan.			
vi.	tiada halangan di laluan kecemasan.			
c.	Asrama			
i.	bersih & selesa.			
ii.	keadaan katil dalam keadaan baik dan tersusun.			
iii.	kepadatan ruang bilik.			
iv.	pendawaian elektrik yang baik dan kemas.			
v.	pencahayaan/kecerahan lampu.			
vi.	alat pemadam api disediakan.			
vii.	peti pertolongan cemas.			
viii.	tiada halangan di laluan kecemasan.			
d.	Kantin / Tempat makan			
i.	bersih & selesa.			
ii.	keadaan meja & kerusi dalam keadaan baik & tersusun.			
iii.	pendawaian elektrik yang baik dan kemas.			
iv.	pencahayaan/kecerahan lampu.			
v.	alat pemadam api disediakan.			
vi.	tiada halangan di laluan kecemasan.			

Diaudit oleh : ..... Jawatan : .....

Tarikh : .....

Senarai semak ini disediakan oleh:
Pasukan OSH For TAHFIZ
Institut Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan Negara (NIOSH)

Perhubungan: shahronizam@niosh.com.my (sebarang khidmat rundingan boleh hubungi)

BUKU PANDUAN
KESELAMATAN DAN KESIHATAN
PEKERJAAN UNTUK SEKOLAH TAHFIZ

Daftar Kata:

- NIOSH - National Institute of Occupational Safety and Health
AKKP 94 - Akta Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan 1994
OSHA 94 - Occupational Safety and Health Act 1994
KKP - Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan
OSH - Occupational Safety and Health
PPD - Peralatan Perlindungan Diri
JKK - Jawatankuasa Keselamatan dan Kesihatan
Asatizah - Ustaz dan Ustazah

BUKU PANDUAN
KESELAMATAN DAN KESIHATAN
PEKERJAAN UNTUK SEKOLAH TAHFIZ

Ucapan setinggi-tinggi penghargaan kepada semua yang menjayakan pembangunan buku panduan ini terutamanya:

Jawatankuasa Pembangunan Buku Panduan Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan untuk Sekolah Tahfiz:

Haji Sham@Zahary Sudin
NIOSH, Malaysia

Haji Mohd Esa Baruji
NIOSH, Malaysia

Haji Shahronizam Noordin
NIOSH, Malaysia

Zarina Ahmad Yusop
NIOSH, Malaysia

Roslina Md Husin
NIOSH, Malaysia

Mohd Amir Ghazali
NIOSH, Malaysia

Halimatulsaadiah Baharudin
NIOSH, Malaysia

Tengku Hizir Tengku Abdul Rashid
NIOSH, Malaysia

Mohd Asrul Hisham Amat Shah
NIOSH, Malaysia.

Penghargaan

Buku Panduan Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan untuk Sekolah Tahfiz ini disediakan oleh NIOSH Malaysia melalui kerjasama jawatankuasa yang dibentuk. NIOSH Malaysia mengucapkan sekalung ucapan terima kasih atas sumbangan mereka yang membangunkan buku panduan ini.

“Mintalah kepada Allah kesihatan dan kesejahteraan kerana sesungguhnya tidak ada perkara yang lebih baik dari kesihatan selepas keyakinan (Iman)”

(Hadis Riwayat Ibnu Majah)

Sabda Rasulullah SAW

“Tidak boleh membuat bahaya kepada diri sendiri dan tidak boleh membahayakan orang lain.....”

(Riwayat Muslim)

Firman Allah Bermaksud :

“..... dan janganlah kamu sengaja mencampakkan diri kamu ke dalam bahaya kebinasaan. Perbaiki segala usaha dan perbuatan kamu kerana sesungguhnya Allah mengasihi orang yang berusaha supaya baik amalannya.

(Surah Al-Baqarah, ayat 195)

Diterbitkan oleh:

KEMENTERIAN SUMBER MANUSIA

**INSTITUT KESELAMATAN DAN KESIHATAN PEKERJAAN NEGARA (NIOSH)
KEMENTERIAN SUMBER MANUSIA**

Lot 1, Jalan 15/1, Seksyen 15, 43650 Bandar Baru Bangi,
Selangor Darul Ehsan.

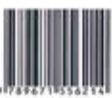
☎ : +603-8769 2100

📠 : +603-8926 2900

🌐 : www.niosh.com.my

fb : <http://www.facebook.com/NioshMalaysia>

ISBN 978-967-15562-1-4

9789671556214